

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2015 M. BIRŽELIO 17 D. NUTARIMO NR. 631 „DĖL KANDIDATŲ Į VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBĖS ĮMONĖS, VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBĖS VALDOMOS BENDROVĖS AR JOS DUKTERINĖS BENDROVĖS KOLEGIALŲ PRIEŽIŪROS AR VALDYMO ORGANĄ ATRANKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (TAP-20-943(4) (TAIS Nr. 20-4058 (5))

2020-06-26 Nr. NV-1783

Vilnius

Rengėjas: Susisiekimo ministerija.

Tikslas: sureguliuoti valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo sudarymo tvarką, kai atsilaisvina kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigos ir dėl to kolegialus organas negali nepertraukiamai veikti.

Esama situacija: nėra numatytos procedūros, kaip ir iš kokių asmenų turėtų būti sudaromas valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės valdymo organas, kai atsilaisvina kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigos ir dėl to kolegialus organas negali nepertraukiamai veikti, t. y. negali priimti sprendimų, nes neužtikrinamas nustatytas dalyvaujančiųjų posėdyje kolegialaus organo narių skaičius.

Esmė: nustatyti, kad tais atvejais, kai atsilaisvina valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigos ir dėl to kolegialus organas negali priimti sprendimų, nes neužtikrinamas sprendimams priimti nustatytas minimalus dalyvaujančiųjų posėdyje kolegialaus organo narių skaičius, į atsilaisvinusias valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigas atranką inicijuojantis subjektas išrenka, bet ne ilgiau kaip 4 mėnesiams, valstybės tarnautojus arba kitus atranką inicijuojančio subjekto pasirinktus asmenis, kol bus išrinkti valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nepriklausomi nariai.

Derinimas:

- be pastabų suderinta su Aplinkos, Sveikatos apsaugos, Žemės ūkio ministerijomis, VI Turto banku;
- atsižvelgta į Kultūros ir Teisingumo ministerijų redakcinio pobūdžio pastabas, taip pat į VŠĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir dalį Vidaus reikalų ministerijos pastabų, taip pat iš dalies atsižvelgta į Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas;
- Energetikos ir Finansų ministerijų ir Lietuvos banko nuomone, inicijuoti pakeitimai nedera su įstatyminiu reguliavimu, numatančiu, kad daugiau nei pusė valdymo organo narių turi būti nepriklausomi. Be to, anot Finansų ministerijos, gali kilti grėsmė piktnaudžiauti ar manipuluoti savininko/akcininko teisėmis – paskyrus laikinus kolegialaus organo narius, gali būti delsiama vykdyti atrankos procedūras ir susidarytų situacija, kai faktiškai ilgą laiką kolegialaus organo nario pareigas eina asmenys, neatitinkantys visų kriterijų.

- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2020 m. birželio 4 d. išvadoje NV – 1546 išreiškė abejonę, ar siūlomos pataisos atitiktų Akcinių bendrovių nuostatomis;
- po klausimo aptarimo 2020 m. birželio 16 d. Tarpinstituciniame pasitarime nuspręsta projektą teikti Vyriausybės pasitarimui. Teikiamas patikslintas projektas, kuriame siūloma nustatyti trumpesnį 4 mėnesių (pirminiame projekte buvo siūloma 5 mėnesių) terminą, kuriam į atsilaisvinusias kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigas išrenkami valstybės tarnautojai arba kiti atranką inicijuojančio subjekto pasirinkti asmenys. Susisiekimo ministerijos valdomos valstybės įmonės ir valstybės valdomos bendrovės yra įtrauktos į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą, todėl atrankos agentūros, kuri dalyvauja parenkant valdybos narius minėtoms įmonėms, parinkimas yra ypač jautrus patikimumo prasme klausimas. Atsižvelgdama į tai, Susisiekimo ministerija siūlo papildyti Aprašą – nustatyti galimybę atranką inicijuojančiam subjektui, gavus informaciją iš kompetentingų institucijų, pašalinti viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantį subjektą. Tačiau Ekonomikos ir inovacijų ministerija pažymi, kad tiekėjo pašalinimo iš pirkimo procedūros pagrindų išplėtimas Vyriausybės nutarimu prieštarautų teisės aktu hierarchijai, nes žemesnės teisinės galios teisės aktas negali išplėsti aukštesnės teisinės galios teisės akto nustatytų taisyklių. Atsižvelgiant į tai, kad siūlomas teisinis reguliavimas neatitiktų viešųjų pirkimų direktyvos nuostatų ir būtų nepagrįstai susiaurintas viešuosiuose pirkimuose galinčių dalyvauti tiekėjų ratas bei tokiu būdu sumažinta konkurencija. Ekonomikos ir inovacijų ministerija siūlo atsisakyti šios nuostatos;
- po klausimo aptarimo 2020 m. birželio 22 d. Vyriausybės pasitarime teikiamas patikslintas projektas, kuriame atsisakyta anksčiau siūlytų nuostatų, numatančių galimybę atranką inicijuojančiam subjektui, gavus informaciją iš kompetentingų institucijų, pašalinti viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantį subjektą, taip pat kartu teikiamas Vyriausybės posėdžio protokolinio sprendimo projektas, kuriuo Susisiekimo ministerijai būtų pavedama parengti ir iki 2020 m. spalio 1 d. pateikti Vyriausybei Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, numatant, kad, kai atsilaisvina kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigos ir dėl to kolegialus organas negali nepertraukiamai veikti, atranką inicijuojantis subjektas nedelsdamas į atsilaisvinusias kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigas išrenka, bet ne ilgiau kaip 4 mėnesiams, valstybės tarnautojus arba kitus atranką inicijuojančio subjekto pasirinktus asmenis, kol bus išrinkti kolegialaus organo nepriklausomi nariai.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertimo išvada: siūlytina klausimą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt